

PROP DE VOSALTRES

Recolzament als centres d'esplai

Aceptem com a normals els canvis que es produeixen en la nostra societat. Encara que alguns tinguin més aspectes negatius que els que abandonem, per antiquats o inservibles. Penso en molts àmbits de la vida quotidiana. Em refereixo ara al món del lleure dels nostres infants i joves perquè, em sembla, hem anat a pitjor. I això, malgrat comptar amb diverses institucions que continuen oferint els seus serveis; en la nostra Església abunden els grups de referència, entre els quals destaca la Fundació VERGE BLANCA.

Els records de la nostra estada a les colònies són generalment positius. Així m'ho diuen sovint les persones amb les quals em relaciono. Els actuals pares i avis rememoren els bons records amb els fills o néts, voldrien motivar-los a participar-hi. I és que l'aprenentatge d'algunes destreses, el treball en equip, el contacte amb la natura, la dedicació dels monitors i, per als creients, la pregària en comunitat, constitueixen l'entramat fonamental que completa l'educació rebuda a la família, a la parròquia i a l'escola. Les colònies estivals són el punt final de curs dels diferents grups de temps lliure de parròquies i col·legis, després de l'activitat de tot l'any, de reunions, de sortides a la natura, de reflexió...

Un dels canvis observats en els darrers anys és precisament la disminució d'assistents a aquestes colònies organitzades. I és una pena que no se'n beneficiïn més nens i joves d'aquesta experiència. Les causes són variades i mereixerien d'un anàlisi per tractar de fer un examen de consciència. Sortides familiars a centres comercials, excessiva comoditat a casa que dissuadeix de sortir a reunir-se amb el grup, poca convicció en els arguments patens per convidar-los a la participació,

massa dependència o ús inadequat de les noves tecnologies, por de confrontar idees i opinions, menjar i instal·lacions que no responen a les pretensions de cadascú... Tot condueix a un foment de l'individualisme i a una disminució de l'esperit cooperatiu, a no voler desprendre's de comoditats i gustos, oblidant l'esforç, l'austeritat i l'exigència personal. I això no es pot considerar positiu, encara que entenguem els canvis socials dels últims temps. És una obligació compartida per part de tots els adults, especialment els professionals de l'educació, animar a la solidaritat, a reconèixer els valors dels altres, al tracte entusiasta i comprensiu amb els qui pensen diferent, a saber perdre l'interès individual perquè guanyi el del grup.

Aquesta línia de treball ens l'hauríem d'imposar tots si volem que augmenti la sociabilitat dels

nostres joves. Necessitem promoure l'associacionisme com un servei a la societat en les diferents parcel·les de l'activitat humana, des de la cultural fins a la política o sindical, des de l'atenció al desenvolupament professional fins al servei altruista mogut per la mateixa fe.

És de justícia el nostre agraïment a tots aquells que dediquen part de la seva vida a l'educació dels infants i joves en el lleure on s'aprèn allò que mai s'oblida. Segurament l'afecte dels petits els suposa ja la recompensa. Vull deixar constància del meu reconeixement a tots els qui eduquen seguint l'impuls de la seva convicció religiosa i ho manifesten com un compromís de la fe professada.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

La CoDiAR i Càritas Lleida a la Nit dels Museus

El passat dissabte 20 de maig, coincidint amb la Nit dels Museus de Lleida, a la plaça del museu de Lleida es van aplegar totes les entitats de la ciutat de Lleida que treballen en cooperació i solidaritat amb persones desplaçades, migrants i refugiades: Lleida pels refu-

giats, Creu Roja, associació UNESCO Lleida, plataforma No en el nostre nom, Oxfam Intermón, grup Amnistia Lleida, CoDiAR Lleida/Càritas Lleida i la coordinadora d'ONGD de Lleida.

CoDiAR conjuntament amb Càritas van ser presents amb el programa

d'habitatge «Una llar per al nostre germà refugiat» i el programa d'«Atenció al fet migratori».

Van ser quatre hores de convivència durant les quals es va donar a conèixer a la població en general tot el que des de Lleida es fa pel fet migratori en general.

CERCA DE VOSOTROS

Apoyo a los «centres d'esplai»

Aceptamos como normales los cambios que se producen en nuestra sociedad. Aunque algunos tengan más aspectos negativos que los que abandonamos, por anticuados o inservibles. Pienso en diversos ámbitos de la vida cotidiana. Me refiero ahora al mundo del ocio de nuestros niños y jóvenes porque, me parece, hemos ido a peor. Y esto a pesar de contar con varias instituciones que siguen ofreciendo sus servicios; en nuestra Iglesia abundan los grupos de referencia, entre los que destaca la Fundación VERGE BLANCA.

Los recuerdos de nuestra participación en colonias son generalmente positivos. Así lo expresan a menudo las personas con las que me relaciono. Quienes hacen gala de esos recuerdos son los padres y abuelos, que los comentan con sus hijos y nietos con el fin de motivarles a participar en ellas. Y es que el aprendizaje de algunas destrezas, el trabajo en equipo, el contacto con la naturaleza, la dedicación de sus monitores y, para los creyentes, la oración en comunidad, constituye todo el entramado fundamental que completa la educación recibida en la familia, en la parroquia y en la escuela. Las colonias estivales, organizadas por grupos dedicados a la educación en el tiempo libre, tanto de grupos parroquiales como de colegios, son el punto final de todo un curso de actividades, de reuniones, de reflexión...

Uno de los cambios observados precisamente en los últimos años es la disminución de asistentes en estas colonias organizadas. Y es una pena que no se beneficien muchos más niños y jóvenes, de esta experiencia. Las causas de esta situación son variadas y merecerían un análisis para tratar de hacer un examen de conciencia. Salidas familiares a centros comerciales, excesiva comodidad en casa que disuade salir a reunirse con el grupo, poca convicción en los argumentos paternos para invitarles a la participación, demasiada dependencia o uso inadecuado de las nuevas tecnologías, miedo a confrontar ideas y opiniones, comida o instalaciones que no se adecúan a las pretensiones de cada uno... Todo ello conduce a un fomento del individualismo y a una disminución del espíritu cooperativo, a no desprenderse de comodidades y gustos, olvidando el esfuerzo, la austeridad y la exigencia personal. Y eso no puede considerarse positivo, aunque entendamos los cambios sociales de los últimos años. Es una obligación compartida por parte de todos los adultos, especialmente los profesionales de la educación, animar a nuestros niños y jóvenes a la solidaridad, a reconocer los valores de los demás, al trato entusiasta y comprensivo con los que piensan distinto, a saber perder el interés individual para que gane el del grupo.

Es una línea de trabajo que nos deberíamos imponer todos para aumentar los grados de sociabilización juvenil. Necesitamos promover el asociacionismo como un servicio a la sociedad en las distintas parcelas de la actividad humana, desde la cultural hasta la política o sindical, desde la atención al desarrollo profesional hasta el servicio altruista movido por la propia fe.

Es de justicia nuestro agradecimiento a todos aquellos que dedican parte de su vida a la educación de los niños y jóvenes en el tiempo libre donde se aprende aquello que nunca se olvida. Seguramente el cariño de los pequeños les supone ya la recompensa. Quiero dejar constancia de mi reconocimiento a quienes educan siguiendo el impulso de su convicción religiosa y lo manifiestan como un compromiso de la fe profesada.

† **Salvador Giménez Valls**
Obispo de Lérida

Més de 200 persones assisteixen a l'Assemblea Diocesana

Més de 200 persones van assistir, el dissabte 27 de maig, a l'Assemblea Diocesana del Bisbat de Lleida que va tenir lloc a l'Acadèmia Mariana-Casa de l'Església i que va estar presidida pel bisbe de Lleida, Mons. Salvador Giménez. Després de donar la benvinguda als assistents i de recordar que «podem trobar Déu enmig de les nostres comunitats», el nostre Prelat va lamentar l'atemptat terrorista a Egipte que va costar la vida a una vintena de cristians coptes. A continuació, la directora del Col·legi Episcopal, Antonieta Mateus, va impartir la conferència «Cristians d'avui, cridats i enviats». La Sra. Mateus va destacar que «estem cridats a fer que el Regne de Déu estigui allà on som». En aquest sentit, va fer un repàs de tres dels objectius del Pla Pastoral de la Diòcesi per al període 2016-2019. Concretament, sobre la conversió personal, la revisió permanent de les parròquies i comunitats, així com la coordinació apropiada entre les àrees pastorals.

La ponent va explicar que «el canvi en les estructures passa pel canvi en el cor de l'home». «La conversió passa perquè deixem de ser nosaltres mateixos la referència i només ho sigui Déu», va

afirmar. La Sra. Mateus va apostar per una revisió de les nostres parròquies. «Ens pertoca ser missioners en la nostra vida quotidiana». I en aquest sentit, va destacar que «hem d'estar atents a les persones que ens envolten, utilitzar els mitjans adequats i actualitzar el nostre llenguatge». En la mateixa línia va demanar col·laboració i coordinació entre les escoles concertades, les parròquies i les famílies.

Després de la ponència, els participants agrupats per arxipresbiterats van aprofundir en els temes

tractats. A continuació, es van exposar tres iniciatives positives que es duen a terme actualment a la Diòcesi.

La Parròquia de la Mare de Déu de Montserrat va explicar el seu servei d'assistència psicològica; la Delegació de Mitjans de Comunicacions, la feina que fan les diferents parròquies i delegacions a les xarxes socials; i, per últim, la Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Caritativa i Social va donar compte de l'atenció que fan les seves disset entitats als més necessitats.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «La nostra esperança és el Senyor Jesús que reconeixem viu i present en nosaltres i en els nostres germans» (18 de maig).

@Pontifex: «Mirem de mantenir sempre alt el "to" de la nostra vida, recordant per quin immens premi existim, treballlem, lluitem, patim» (18 de maig).

@Pontifex: «Déu fa créixer les seves flors més belles enmig de les pedres més àrides» (18 de maig).

@Pontifex: «La pau s'ha de construir sobre la justícia, el desenvolupament humà, el respecte dels drets humans, la custòdia de la creació» (20 de maig).

La web del Bisbat de Lleida augmenta les visites en un 30%

Les visites a la web del Bisbat de Lleida han augmentat en un 30% durant el darrer any. Durant aquest mateix període, la pàgina del Bisbat ha rebut 201.221 visites, unes 551 al dia. L'any passat van ser 140.000 visites, unes 450 al dia. També som presents a les xarxes socials, on tenim 500 seguidors al Facebook i 843 al Twitter. Precisament, en aquesta xarxa hem experimentat aquest any un augment de 200 seguidors.

Amb motiu de la 51a Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, us volem recordar la feina que s'ha fet a la Delegació de Comunicació del Bisbat de Lleida durant el darrer any. La Delegació de MCS ha editat 2.500 exemplars setmanals

del *Full Dominical*, ha produït 50 edicions del programa de ràdio «De Bat a Bat al Bisbat de Lleida», difós per diverses emissores de la província, i més de cinquanta vídeos.

Com ja us vam anunciar l'any passat, des de fa uns mesos ja és a la vostra disposició l'arxiu històric de vídeos del Bisbat. Es tracta d'un centenar de vídeos que mostren la vida diocesana entre 1988 i 2001.

Hem donat un nou impuls al *Butlletí Digital de Notícies* del qual s'han fet 27 números. Ara mateix el reben, cada quinze dies, 944 persones (842 en català i 102 en castellà). En l'actualitat uns quaranta voluntaris col·laboren amb la Delegació de Mitjans de Comunicació del Bisbat de Lleida.

«Montserrat ha ajudat a mantenir la joia de Déu»

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida, amb motiu de la commemoració del LXX Aniversari de la Romeria a Montserrat, va organitzar el passat 19 de maig una taula rodona a l'IEI, amb la participació del teòleg i director de l'IREL, Mn. Ramon Prat, i el monjo de Montserrat, P. Joan M. Mayol. El títol: «Romeria. Camí cap a on i per a què?», va marcar les dues interessants intervencions.

El president de la Confraria, Josep Estruch, que actuà de moderador, inicià l'acte recordant que el costum de pujar a Montserrat ja ve d'antic: «... Però va ser a partir de la fundació de la Confraria l'any 1881 que es va regularitzar. Fins a l'any 1947, les romeries a la Santa Muntanya eren organitzades per les parròquies o per les ordes religioses, però a partir de la restauració de la Confraria, l'any 1946, aquesta va erigir-se en capdavantera de les romeries a Montserrat i no ha deixat mai d'organitzar-les. La primera intervenció fou la de Mn. Ramon Prat, que féu memòria del trasllat de la Mare de Déu de Montserrat, des de Sant Llorenç a la Catedral Nova: «La imatge fa memòria d'aquell ac-

te important per la fe, la nostra cultura i llibertat», asseverà. Amb aquesta recordança, Mn. Prat es referí a la importància que ha tingut per als catalans i lleidatans la devoció a «la Moreneta». Continuà l'acte amb la intervenció del P. Joan M. Mayol, coordinador de les Romeries a Montserrat. El P. Mayol va qualificar la Santa Muntanya com un santuari al qual es pelegrina per a renovar la fe, ser evangelitzat i evangelitzar: «Montserrat és el santuari del Magnificat, on el romer es troba amb Jesucrist.»

L'acte va cloure amb la projecció d'un recull de fotografies antigues i actuals d'aquests 70 anys de Romeria.

REFLEXIONS

Amén!

Un matrimoni amb cinc fills acostuma a aprofitar una estona abans de la missa dominical perquè alguns dels seus membres s'apropin al sagrament de la confessió. En una ocasió, el pare anà al confessional amb el fill més petit, el que té dos anys i pocs mesos. L'infant no parla, diu algunes paraules, però molt poques. Els metges no han detectat cap anomalia i opinen que no cal alarmar-se, que, arribat el moment, parlarà. El pare, com en altres ocasions, es confessà, mentre el nen, al seu costat, romania quiet. En el moment de l'absolució, quan el sacerdot digué «en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant», l'infant respongué amb un sonor: «Amén!», i continuà callat. Passada la sorpresa, el pare comentava: «No és estrany que, malgrat que no parli, hagi respost a la fórmula de l'absolució. A casa benem la taula, fem pregària junts i, sovint, utilitzem la fórmula «en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant» i tots responem «Amén». El nen ho ha sentit moltes vegades i avui ha decidit afegir-s'hi.»

El mestratge de pares i germans ha desenvolupat la pertinença d'aquest infant a la família de Déu Pare. N'és membre des del baptisme i la pregària amb ells està esdevenint espai familiar d'iniciació, respiració espiritual, camí de diàleg domèstic, comunitari, que apropa al Pare de tots. I és ben emotiu que, de les poques paraules que diu, l'infant hagi triat aquesta per acompanyar el seu pare!

Ahora, aquest mestratge abraçarà aspectes i dimensions diversos de la vida que aniran ampliant la seva visió del món des de la realitat més propera i en els que no serà difícil descobrir-hi la presència de Déu bategant ben viva. Aquest testimoni familiar, del pare en aquest cas, repetit periòdicament, l'ajudarà a reconèixer-se pecador i a apropar-se al sagrament de la reconciliació, signe eficaç i indubtable del perdó i la misericòrdia de Déu, que passa una i altra vegada per la nostra vida. També li mostrarà la necessitat de perdonar els altres amb generositat. «Perquè, si perdoneu als altres les seves faltes, el vostre Pare celestial també us perdonarà a vosaltres, però si no les perdoneu, el vostre Pare no us perdonarà a vosaltres» (Mt 6,14-15). Amén!

Enric Puig Jofra, SJ

AGENDA

Diumenge, 18 de juny. Corpus Christi. A les 18 h, Eucaristia i processó, a la Catedral Nova.

Dimecres, 21 de juny. A les 9.30 h, cloenda de Vida Creixent, a la Casa de l'Església (Acadèmia Mariana).

Dissabte, 24 de juny. Sant Joan, patró de la Diòcesi.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

19. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [2C 6,1-10 / SI 97 / Mt 5,38-42]. Sant Romuald (s. X-XI), abat, nascut a Ravenna, fund. camaldulencs (EC, 980); sants Gervasi (o Gervàs) i Protasi, mrs.; santa Aurora, vg. i mr.

20. ■ Dimarts [2C 8,1-9 / SI 145 / Mt 5,43-48]. *Lleida*: Sant Lluís Gonzaga, rel.; sant Silveri, papa (536-537) i mr.; santa Florentina, vg., germana dels bisbes Leandre, Fulgenci i Isidor.

21. □ Dimecres [2C 9,6-11 / SI 111 / Mt 6,1-6.16-18]. Sant Lluís

Gonzaga (Màntua, 1568 - Roma, 1591), rel. jesuïta; *Lleida*: sant Ramon de Roda (†1126), bisbe de Roda d'Isàvena; sant Adolf, bisbe.

22. ■ Dijous [2C 11,1-11 / SI 110 / Mt 6,7-15]. Sant Paulí de Nola (Bordeus, 355 - Nola, 431), bisbe, ordenat prev. a Barcelona; sant Joan Fischer (1469-1535), bisbe de Rochester, cardenal, i sant Tomàs More (1477-1535), pare de família i canceller d'Estat, mrs. a Anglaterra.

23. □ Divendres [Dt 7,6-11 / SI 102 / 1Jo 4,7-16 / Mt 11,25-30].

Sagrat Cor de Jesús. Sant Zenó, màrtir; sant Josep Cafasso, prevere salesià.

24. □ Dissabte [Is 49,1-6 / SI 138 / Fets 13,22-26 / Lc 1,57-66.80]. Naixement de sant Joan Baptista, fill de Zacaries i Elisabet, parent i precursor del Senyor, patró de la diòcesi de Lleida.

25. ■ Diumenge vinent, XII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Jr 20,10-13 / SI 68 / Rm 5,12-15 / Mt 10,26-33]. Sant Pròsper d'Aquitània, bisbe; sant Guillem (1142), abat; santa Oròsia, vg. i mr.

El Cos i la Sang de Crist

COMENTARI

Do d'amor per a viure en l'amor

▶ Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 8,2-3.14b-16a)

Moisés digué al poble: «Recorda't del camí que el Senyor t'ha fet fer pel desert des de fa quaranta anys per afligir-te, per provar-te, per conèixer els sentiments del teu cor i veure si observaries o no els seus manaments. T'afligí fent-te passar fam, però després t'alimentà amb el manà, que ni tu ni els teus pares no coneixíeu, perquè aprenguessis que l'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu. Recorda't del Senyor, el teu Déu, que et va fer sortir de la terra d'Egipte, un lloc d'esclavatge; que t'ha fet passar per aquest desert immens i terrible, infestat de serps verinoses i d'escorpins, una terra eixuta, sense aigua, on per a tu va fer saltar un doll d'aigua de la roca dura, i t'hi alimentava amb el manà, que els teus pares no coneixien.»

▶ Salm responsorial (147)

R. *Glorifica el Senyor, Jerusalem.*

Glorifica el Senyor, Jerusalem, / Sió, canta lloances al teu Déu, / que assegura les teves portes / i beneeix dintre teu els teus fills. R.

Manté la pau al teu territori / i et sacia amb la flor del blat. / Envia ordres a la terra, / i la seva paraula corre de pressa, / no es detura. R.

Anuncia les seves paraules als fills de Jacob, / als fills d'Israel, els seus decrets i decisions. / No ha obrat així amb cap altre poble, / no els ha fet conèixer les seves decisions. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 10,16-17)

Germans, el calze de la benedicció que nosaltres beneïm, no és, potser, comunió amb la sang de Crist? El pa que nosaltres partim, no és, potser, comunió amb el cos de Crist? El pa és un de sol. Per això tots nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem del mateix pa.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 6,51-58)

En aquell temps Jesús digué als jueus: «Jo sóc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meva carn, perquè doni vida al món.» Els jueus es posaren a discutir. Deien: «Com s'ho pot fer, aquest, per donar-nos la seva carn per menjar?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Si no mengueu la carn del Fill de l'home i no beueu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres. Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Ben cert: la meva carn és un veritable menjar, i la meva sang és una veritable beguda. Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment, els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.»

▶ Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 8,2-3.14b-16a)

Moisés habló al pueblo diciendo: «Recuerda todo el camino que el Señor, tu Dios, te ha hecho recorrer estos cuarenta años por el desierto, para afligirte, para probarte y conocer lo que hay en tu corazón: si observas sus preceptos o no. Él te afligió, haciéndote pasar hambre, y después te alimentó con el maná, que tú no conocías ni conocieron tus padres, para hacerte reconocer que no sólo de pan vive el hombre, sino que vive de todo cuanto sale de la boca de Dios. No olvides al Señor, tu Dios, que te sacó de la tierra de Egipto, de la casa de esclavitud, que te hizo recorrer aquel desierto inmenso y terrible, con serpientes abrasadoras y alacranes, un sequedal sin una gota de agua, que sacó agua para ti de una roca de pedernal; que te alimentó en el desierto con un maná que no conocían tus padres.»

▶ Salmo responsorial (147)

R. *Glorifica al Señor, Jerusalén.*

Glorifica al Señor, Jerusalén; / alaba a tu Dios. Sión. / Que ha reforzado los cerrojos de tus puertas, / y ha bendecido a tus hijos dentro de ti. R.

Ha puesto paz en tus fronteras, / te sacia con flor de harina. / Él envía su mensaje a la tierra, / y su palabra corre veloz. R.

Anuncia su palabra a Jacob, / sus decretos y mandatos a Israel; / con ninguna nación obró así, / ni les dio a conocer sus mandatos. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Cor 10,16-17)

Hermanos:

El cáliz de la bendición que bendecimos, ¿no es comunión de la sangre de Cristo? Y el pan que partimos, ¿no es comunión del cuerpo de Cristo? Porque el pan es uno, nosotros, siendo muchos, formamos un solo cuerpo, pues todos comemos del mismo pan.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Juan (Jn 6,51-58)

En aquel tiempo, dijo Jesús a los judíos: «Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne por la vida del mundo». Disputaban los judíos entre sí: «¿Cómo puede este darnos a comer su carne?». Entonces Jesús les dijo: «En verdad, en verdad os digo: si no coméis la carne del Hijo del hombre y no bebéis su sangre, no tenéis vida en vosotros. El que come mi carne y bebe mi sangre tiene vida eterna, y yo lo resucitaré en el último día. Mi carne es verdadera comida, y mi sangre es verdadera bebida. El que come mi carne y bebe mi sangre habita en mí y yo en él. Como el Padre que vive me ha enviado, y yo vivo por el Padre, así, del mismo modo, el que me come vivirá por mí. Este es el pan que ha bajado del cielo: no como el de vuestros padres, que lo comieron y murieron; el que come este pan vivirá para siempre.»

Deuteronomi és com el testament de Moisés amb madura visió teològica sobre la història d'Israel.

L'alliberament de l'esclavatge d'Egipte esdevé confessió de fe fonamental: *El Senyor ens ha tret d'esclavatge i, guiant-nos quaranta anys pel desert, ens ha dut a la Terra Promesa. Calien tants anys?*

A la proposta de Moisés en començar el camí exodal, el Poble respon: *Farem tot el que ha dit el Senyor (Ex 19,8).*

Aquesta promesa havia de ser verificada: *Recorda el camí que el Senyor t'ha fet recórrer pel desert des de fa quaranta anys per veure si observaries o no els seus Manaments.*

La prova exodal volia aliment especial: el manà, aliment de poble pelegrí i figura de l'Eucaristia.

Pau destaca el paper de l'Eucaristia com a nexa d'unió del cristià amb Crist i dels cristians entre ells. *La Copa de la benedicció és comunió amb la sang de Crist i el Pa que partim és comunió amb el cos de Crist.* Per això els participants a l'Eucaristia, *ni que siguem molts*, de fet «som» un sol cos. El text original diu que «som» un sol cos: no amb figura que és obra nostra sinó amb realitat profunda que ens ve regalada en el Baptisme.

La 1a part del Discurs del Pa de Vida destaca l'aspecte cristològic (*Jo sóc el Pa de Vida*); la 2a part insisteix en el tema eucarístic del *menjar el Pa*.

L'efecte de *menjar el Pa i beure la sang del Fill de l'home* és la permanència recíproca del cristià en Crist i de Crist en el cristià. L'aliment natural és assimilat pel qui el menja; en l'Eucaristia el comensal és assimilat per l'aliment per esdevenir en Crist servidors de l'amor.

Mn. José Luis Arín